Advies Communicatie Haven Heijen
Jan Bleumer
16 maart 2020

De uitbreiding van de Haven Heijen staat al op onze besluitvormingsagenda vanaf 2015, het jaar dat enkele bedrijven hun plan indienden. Nu vijf jaar verder blijkt tijdens een zeer goed bezochte informatiebijeenkomst op 19 februari 2020 in Heijen:

-inwoners van Heijen vraagtekens zetten bij het nut en de noodzaak van de uitbreiding. Met andere woorden: Wat levert het ons op?;
-tegenstanders (Heije Moijer, woonbootbewoners) de weerstand tegen de plannen succesvol framen: 'Heijen als het afvoerputje van Gennep';
-fracties in de gemeenteraad vragen hebben over de omgevingskwaliteit van de plannen;
-de inititatiefnemers onvoldoende doordrongen lijken van het belang van een zorgvuldige en betrokken communicatie met de omgeving over hun plannen.

De jarenlange procedure en de gemankeerde communicatie met de omgeving leiden tot onvrede over de gang van zaken bij een grote groep inwoners. Anderzijds blijken we tot dusver niet in staat om onze informatie en boodschap over het voetlicht te brengen. Tussen deze twee factoren bestaat een wisselwerking. Wat te doen?

Communicatie met stakeholders bestaat in de regel uit de volgende vier strategieën:

- Informeren
- Overtuigen
- Dialoog
- Onderhandelen

Betrokken op het proces van de afgelopen jaren, kan gesteld worden dat -ondanks informatiebijeenkomsten en klankbordgroepen- de nadruk lag op informeren en overtuigen. Van een daadwerkelijke dialoog met de omgeving en een situatie van geven en nemen (onderhandelen) was feitelijk geen sprake. Een belangrijke oorzaak daarvoor is de rolonduidelijkheid, met andere woorden: wie is verantwoordelijk voor wat in het traject. Gechargeerd gesteld: de gemeente haalt de kolen uit het vuur voor de initiatiefnemers, die zelf op de achtergrond blijven. En zo kan het beeld ontstaan van een gemeente die niet opkomt voor de belangen van de eigen inwoners en verliest aan geloofwaardigheid. De emotie wint het hier van de ratio.

Om vertrouwen terug te winnen is het nu zaak om werk te maken van een constructieve dialoog met stakeholders én na te gaan waar er ruimte zit om tot elkaar te komen (onderhandelen). Daartoe adviseer ik om de volgende stappen te zetten:

1.Informatie over Haven Heijen orde brengen
Wie nu informatie zoekt over de uitbreidingsplannen moet het doen met een passage uit het coalitieakkoord en een abstracte tekst over bedrijventerrein Hoogveld op de website van de gemeente.

Voorstel:

-vervang de tekst op de website door voor inwoners toegankelijke informatie over het proces en een duidelijke kernboodschap waarin we aangeven dat de gemeente verplicht is om het ingediende plan in procedure te brengen. En dat de gemeente een integrale afweging maakt door rekening te houden met de argumenten van omwonenden, maar ook met aspecten zoals het belang van de continuïteit van de werkgelegenheid in Heijen;

-voeg daarbij een overzichtelijke q en a: wie, wat, wanneer, waarom, waarmee, hoe.

2.Inrichten van de dialoog
Een constructieve dialoog start met duidelijkheid verschaffen over de rollen. Een collegebesluit over het voorontwerp bestemmingsplan of principebesluit verschaft alle stakeholders duidelijkheid. Dan kunnen ook de kaders worden afgebakend voor het vervolggesprek. Buiten kijf staat dat de initiatiefnemers nu hun verantwoordelijkheid moeten nemen in het gesprek met de omgeving.

Voorstel:

-richt enkele gesprekstafels in met betrokkenen. Dit geen klankbordgroep voor alle duidelijkheid! Laat die gesprekken begeleiden bij voorkeur door een onafhankelijke voorzitter. Het doel van die gesprekstafels is tweeledig: zorgen dat er geen uiteenlopende interpretaties ontstaan over aspecten als geluid, verkeer, hoogwater etc. Laten zien dat je aandacht hebt voor de bezwaren en deze serieus neemt. De deelnemers aan de gesprekstafels variëren met de onderwerpen die aan de orde komen. De regie ligt bij de gemeent.

Van belang is dat de kaders en rollen vooraf duidelijk zijn. Dat geldt dus ook voor de participatie van de initiatiefnemers. Ga hier eerst mee aan de slag voordat je een grootschalige inloopbijeenkomst organiseert, want op dit moment versterkt dat alleen maar het (onjuiste) beeld dat de gemeente de belangen van de bedrijven behartigt.

3.Ga na waar ruimte zit
Herstel van vertrouwen betekent ook: elkaar wat gunnen. Een goed stap zou zijn dat de bedrijven bewegen op onder meer het onderwaterdepot en de containeropslag. Bekijk of er mogelijkheden zijn om de voorgenomen natuurontwikkeling ten goede te laten komen aan Heijen. Zorg er in ieder geval voor dat inwoners hierover kunnen meepraten en meebeslissen, doordat ze ideeën hierover kunnen indienen. Ga na op welke vlakken er nog meer win-win situaties kunnen worden gecreëerd.

Voorstel:

Richt een gesprekstafel in rondom dit onderwerp.